

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

jaanuar 2021 nr 1 (232)

Ootamatused Kihnu ja mandri vahelises ühenduses

Kihnu jäi lukku: Reet ei suutnud jääst läbi murda, isegi poi jäi kättesaamatuks. Foto: Paal Põlluste

Ühenduskriis sai selleks korraks lahendatud. Läbimõtlemata otsused viisid olukorrani, kus kõik said justkui taevast kaela kukkunud probleemi aktiivselt lahendada.

Paraku on tõsiasi, et ühenduse katkemist ei toonud kaasa tugev jää, vaid riskianalüüsita kergekäelised otsused.

Kihnu valla on ühenduse korraldamisel paraku ainult kaasarääkija roll ning saame teha ettepanekuid.

Olen isiklikult rohkem kui aasta jooksul koos teiste väikesaarte vallavanematega kasutanud "visatakse uksest välja, lähme aknast sisse tagasi" meetodit, et ennast kuuldavaks teha.

Oleme saanud rida töövõite (näiteks suvine graafik, kus ka pühapäeval on neli reisi), kuid paljudes olulistest teemades on meie seisukohtadest mööda vaadatud. See puudutab reisikorralduse poolel statistika kogumist, piletimüügi korraldust ja teisi igapäevareisijat puudutavaid küsimusi.

Ühenduse korraldamise ülesanne on Transpordiametil ja meie arusaamise järgi peaks olema ameti ülesanne tagada sujuv ühendus. Viimane olukord näitab, et tuleb jätkuvalt tegeleda ka väikesaarte elanikele ilmselgetena tunduvate nüansside selgitamisega.

Mis seekord juhtus?

30. detsembril teavitas vedaja AS Kihnu Veeteed Pärnumaa Ühistranspordikeskust (PÜTK), Transpordiametit (Amet) ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) asjaolust, et kui parvlaev Kihnu Virve saata praegu hooldusremonti, võib tekkida olukord, kus asenduslaev parvlaev Reet ei suuda ühendust tagada ning see võib katkeda.

Kihnu valla on ühenduse korraldamisel paraku ainult kaasarääkija roll ning saame teha ettepanekuid.

Kihnu valla laekus info 31. detsembril ning saatsime omapoolse seisukoha 4. jaanuaril 2021, paludes Ametil selgitada, kas hange ei nõudnud jäävõimekust asenduslaevalgi (meie arusaamise kohaselt olid vähendatud nõuded hankes ainult mahutavusele) ning küsisime, kes teavitab avalikkust ja kas dokki minek on kindel.

Vedaja pakkus välja kaks varianti: a) lükata Kihnu Virve hooldusremont aprillile; b) tuua riskasutuse mõttes liinile parvlaev Soela.

Amet oli vastu hooldusremondi edasilükkamisele ning

nägi vedaja kohustusena tagada ühendus. 6. jaanuaril saatsime täiendava päringu, kuidas Amet olukorra lahendab ja kes vastutab, kui meri läheb jäässe ning ühendus katkeb.

Neile küsimustele ei ole me ametlikku vastust saanud. Taustainfona teame, et vastavad dokumendid laevade ristkasutamise võimaldamiseks olid saadetud Ametist MKMisse, seejärel täpsustamisele tagasi.

Bürokraatiamasin töötas ja taastootis iseennast, aga see kahjuks meile ühendust ei taganud - 20. jaanuaril Kihnu ja mandri vahel ühendus katkes.

Järgmisel päeval pöördusin nii majandusministri, transpordi asekaitselise kui Ameti peadirektori poole küsimusega, miks isegi peale kahte ja poolt nädalat ei ole suudetud teha ühte detaili puudutavat otsust otseselt transpordi korraldatavate instantside poolt. Ainus, mida riik on suutnud teha - saata 10 miljonit eurot maksev jäävõimekusega laev remonti jäähooaja alguses.

Ilmselt oli asjaolude jaburus suutnud tekitada arusaamise ka riigistruktuurides ning 21. jaanuari õhtul allkirjastas Ameti peadirektor käskkirja, millega võimaldati parvlaevade ristkasutust. Seni peeti vajalikuks Vabariigi Valitsuse otsust, erakorralistes oludes piisas Ameti peadirektori käskkir-

Üle mitme aasta uhas Kihnu vahet ka hõljuk: inimesed said peale, asjadega oli sekeldusi. Foto: Ingvar Saare

jast. Ja see meile sobis - 23. jaanuari hommikul väljus Kihnust parvlaev Soela.

Õppetunnid

Igast kriisist on midagi õppida ning nii ka seekord. Esiteks, saab Kihnu-Munalaiu ja Manija-Munalaiu liini teenindada kahe laevaga. Alles sügisel peeti võimatuks ühte reisi teha ühe ja teist reisi teise laevaga ning selle tulemusel kannatas eelkõige Kihnu-Munalaiu ühenduse mahutavus veokite ja kaubaveo osas.

Teine positiivne nüanss on ilmselt see, et ehk veidi rohkem arutletakse enne, kui otsustatakse ning seni talve-

und maganud ristkasutuse korraldus sai aktiivselt pilti.

Kolmas positiivne areng on asjaolu, et vedaja võttis enda peale asendusreiside logistika ning oli aktiivne partner hõljukireiside sujuvas korraldamises - siinkohal Kihnu valla poolsed tänusõnad.

Neljandaks sai veelkord üle kinnitatud, et kriitilistes oludes on lennujaam ülioluline ning Pärnu lennujaama valmides on vajalik hoida lennuväljak avatud ka Kihnus.

Ühenduse katkemine ei ole kihnlastele midagi uut. Varasem kogemuste baasilt järjest tõhusamaks arendatud alternatiivse transpordi korraldamise võimekus tagasi

hädapärase liikumise. Nii on paslik tänada PÜTKi eesotsas Andrus Kärpukiga, aga eelkõige Kihnu valla aukodanikust vanemlogistikut Avo Rahu - tema kogemus ja mõistmine võimaldas kiiret käivitada hõljukiühenduse ning taksobussiühenduse.

Pärnu Haldusteenuste juhataja Riho Lääts oli ühenduse tagamisel väga osavõtlik ning hõljukijuht Erkki Idvand tegi omalt poolt maksimumi, et ühendus toimiks.

Valla poolt andsime ainult ühe sisendi - hõljukreisid peavad toimuma paralleelselt laeva läbimurde katsetustega, sest inimesel peab olema teatud kindlus nii hommikuse kui õhtuse reisi osas. Päeva lõpuks loksus süsteem paika ja nagu ikka - enne kui töö vilju maitsta saab hakata, tulid uued asjaolud peale, seekord õnneks positiivne lahendus kogu olukorrale.

Lõpetuseks edastan Transpordiameti peadirektor Kai-do Padari vabanduse kihnlastele ning lubaduse püüda senisest paremat korraldust ühenduses Kihnu ja mandri vahel.

Ingvar Saare,
vallavanem

Taksobussi tellimisvõimaluste graafik 2021.a.

	Väljumise kellaaeg Pärnust											
	jaan	veebr	märts	apr	mai	juuni	juuli	aug	sept	okt	nov	dets
E	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30
T	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30
K	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N	-	-	-	-	-	19:15	19:15	19:15	-	-	-	-
R	13:30	13:30	13:30	12:30	12:30 19:15	13:30 19:15	13:30 19:15	13:30 19:15	12:30	13:30	13:30	13:30
L	-	-	-	-	-	19:15	19:15	19:15	-	-	-	-
P	12:30	12:30	12:30	12:30 19:15	12:30 19:15	13:30 19:15	13:30 19:15	13:30 19:15	12:30 19:15	12:30	12:30	12:30

Tegus ja toimekas Kasõ Mark - 75

75-aastaseks saanud Kihnu aukodanik Kasõ Mark ehk Mark Soosaar talitab Manijas lambaid-kitsi, lõpetab Kihnu lastest tehtud filmisarja, peab Pärnu linnaga võitlust oma ideede nimel, valutab südant päevapoliitika ning Kihnu ja Manija heitliku talvise liikluse pärast ning vanusest rääkides on tal kavatsus sajani välja panna. Ja loomulikult räägib ta vestluse alguseks mõned lõbusad tõestisündinud lood – ühesõnaga kõik on nii, nagu alati.

Kõige rohkem huvitab muidugi see, kuidas Sul läheb, kuidas meeleolu ja tervis?

Meeleolu on hea, seda enam, et tunnen Kihnu inimeste toetust sellele, mida teen. Kihnu naised vaatavad minu tegemisi pikisilmi pealt ja arutavad, kas Pärnu linnal on nii palju võimu, et võtavad seekord Soosaarel tossu välja. Siia maani pole võtnud.

Tervisel pole häda midagi, mul vaja veel 25 aastat elada, sest kes ei tahaks 100-aastaseks elada. Kui Kihnu rahvas toetab, eks siis jõuab ka. Võtan seni kõige vanemaks elanud kihnlase Luha Mari eeskujuks, kes elas 105-seks... praegu ta muigab mu jutu peale sealt ülevalt.

Kust võtad oma energia ja elujõu?

Vaenlastelt, ikka võetakse energiat vaenlastelt, oma kiusajatelt. (naerab)

Nagu vampiir?

Võib ka nii öelda, aga vampiir pole ikka õige võrdlus.

Ei ole tõesti!

Pigem ikka tormituuled, päike ja head inimesed annavad energiat. Häid inimesi on maailmas palju rohkem kui kurjaid ja kõik muinasjutud lõpevad sellega, et headus võidab.

See muinasjutt, millele Sa vihjad, kõneleb sellest, et...

Vihkamine sai oma palga seal üleval Toompea mäel. Mida nad kõik seal välja nuputasid!... nii piinlik oli, et silmi polnud kuhugi panna. Kurb, et kihnlased andsid kõige rohkem häali ühele kaabule. Ma loodan, et neil on silmad lahti läinud ja nägid, mis juhtus. Ei hoolitud oma suurimatest liitlastest suures maailmas, ei tegeldud kompromisside otsimisega, vaid tüli kiskumisega, mis oleks viinud selleni, et muutume üheks tähtsusetuks väikeriigiks.

Milline signaal anti maailma kõige võimsamale riigile, kes ainukesena tunnustas Eesti iseseisvust kogu selle okupatsiooniaja, Ameerikas oli meie ainus konsulaat ja suusaadik Ernst Jaakson jagas Eesti passe.

Ameerika Ühendriigid ei tunnustatud Eesti okupeerimist ja nad jätsid meie diplomaatilise esinduse New Yorgis ellu,

Foto: erakogu

eestlased said vaba maailma uudiseid kuulata USA valitsuse rahastatud Ameerika Häälest.

Kas Sul võitluses Läänemere Kunstisadamana nimel on veel lootust võidule?

Meil ei jäänud muud üle, kui anda Pärnu linn ebaseadusliku tegevuse eest kohtusse. Eelmine kultuuriminister Tõnis Lukas toetas kunstisadamat ja Uue Kunsti Muuseumi, loodan, et ka uus koalitsioon ja minister Anneli Ott oma eelkäija suunda toetavad.

Kas Uue Kunsti Muuseumi uus asukoht ja ruumid rahuldavad Sind?

Meil on vaja ruumi juurde, loodame ka 1. korruse saalidesse kolida, praegu on meie käes 2. korrus. Aga asukoht Pärnu tähtsama väljaku ääres on hea. SEB pank lahkub sealt jaanuari lõpus.

Kuna Uue Kunsti Muuseumist on saanud Kihnu infopunkt, on see palju sobivam koht, eriti vanematele inimesele, kes saavad nüüd bussi pealt maha tulla kohe meie uksest sisse tulla.

Pärnus pole muud kohta, kus aastaringi kihnu näputööd, raamatuid ja kultuu-

ritooteid osta saaks ja miks me ei peaks seda jätkama?

Kuidas sünnipäev läks ja mis Sa kingis soovisid?

Alates Tšingis-khaanist on inimesed soovitud ainult üht – et saaks igavese elu osta, aga õnneks on loodus nii seadnud, et mida vanemaks saad, sead igavamaks elu läheb.

Miks Sa sellest räägid, see ei puuduta Sind ju veel niipea. Sul käed jalad tööd täis. Millega tegeled?

Jah, tegelen sellega, et Eesti Televisioon saaks näidata minu telesarja „Kihnu lapsed“, see algab 2012. aastal valminud filmiga „Rasmus, kormonaudid ning...“, aga ma olen edasi filminud, mis on saanud Rasmusest, Engelist, Kaist, Kennarist ja teistest kihnu lastest.

Neid filme on kokku seitse, esimesed kuus on pooletunnised, viimane 1,5 tundi ja selle peategelased on Kai, Jakob ja Kennar. Teles hakkab see jooksma veebruaril lõpus-märtsi alguses, aga mul on nendega veel palju tööd, mõned keskmised filmid on kokku panemata.

Kui Kihnu laste sari on valmis, pean

võtma korralikult aega, et oma arhiivi ja filme süstematiseerida ja filmides mõned vead parandada.

Minu kõige pikemas filmis Konstantin Pätsist on üks faktiviga sees: üks kommunismile kutsuv loosung on valele inimesele omistatud, nad olid ju seal ülemnõukogus kõik ühtemoodi riides ja ümmarguste prillidega. Seda eksitust on raske parandada filmilindi peal, aga tahan seda kindlasti teha ja veel mõned vead Kihnu filmides, et ei jääks järeltulevatele põlvedele maha midagi sellist, mille pärast peaks häbi tundma.

Uusi filme pole plaanis?

On paar ideed, aga midagi suurt ette võtma ei hakka. Võib juhtuda, et üks film tuleb sellest, kuidas Kihnu lapsed olid mullu kevadel karantiinis.

Kui esimest korda helistasin, läksid parasjagu lammaste süüa andma ja ütlesid, et saad rääkida, kui väljas pime. Kuidas kulgeb taluperemehe elu Manija saarel? Palju Sul seal päid toita-kasida on?

Eks neid sünnib juurde ja mõned kustuvad, aga vanu ütlesid on praegu 60 ringis ja tallesid paar-kolmkümmend ning kitsesid 30 ringis.

Praegu talvel on lammaste ja kitsedega tegelemine tuulte, tormide ja lume kiusete raske, seda enam, et laevaühendus on heitlik. Eks me maksame selle eest oma ajaga.

See on suur töö. Miks sa mässad siis

nendega?

Raske on vaadata, kuidas saar võs-sa kasvab. Meie lambad ja kitsed tagavad, et neljandik saarest enam ei võsastu, nad hooldavad heinamaid ka naabritel ja mitmel pool mujal. Talvisel ajal on väsitav küll, aga midagi pole teha.

Me pole Sveaga päris kahekesi, Koksi Jaan aitab ja naabrid aitavad heina teha, eks nemad on samuti huvitatud, et saar võssa ei kasvaks.

Eks ikka liigirikkuse hoidmine on meie eesmärk. Eelmise aasta suurim rõõm oli see, et varsti saab paarkümmend aastat, mil me poollooduslikke kooslusi oleme hooldanud, viimased 10 lammaste abiga ja lõpuks ometi öitsesid eelmise aasta maikuus rannaniidul pääsusilmad.

Kuidas eelmisel aastal? Ma nägin juba kaks aastat tagasi Sinu maa-del pääsusilmi öitsemas, mida ma polnud lapsepõlvest saadik näinud.

Siis oli ükskuid, siis ei olnud vaipa. Sel aastal nägin seda, mis lapsepõlves Audrus – paarikümne meetrise läbimõõduga roosat vaipa. Nähtavasti soe talv ja õige niiskus ja päike ning konkurentide kadumine oli tekitanud neile eluruumi.

Palun mulle siis järgmiseks kevadeks aeg broneerida.

Kas siis neid nii palju enam on, ei tea. Manija loodus on üldse suur üllataja. Olen näinud tumesinist kurekateldest merd, kus sees mõned valged tutid nagu vahused lained. Eelmisel aastal nägin oma karjamaal kerakellukat, mis tavaliselt on tumelilla ja madal, aga see oli valgete rusikasuuruste kellukakera-dega ja mulle lõuani. Järgmisel aastal ei pruugi see seal kasvada.

Kui sa saaksid midagi Kihnu jaoks muuta, siis mis see oleks?

Laevaühendus on olnud heitlik, Kihnu Virve on ilus küll, aga Kihnu ja mandri vahet on vaja teist laeva, mille süvis väiksem ja mis on ilmastikukindlam. Väiksem laev saaks sõita otse ja suvehooajal tihemini ja siis ei peaks talvel tühja sõitma ning riigile ja reisijatele läheksid kulud palju odavamaks.

Praegu tuli ramp teade, et hõljuk läks pärast Kihnu sõite remonti. Oli vastutustundetu Kihnu laev keset talve remonti saata. Kuigi Kihnu vald palus, et seda tehakse kevadel, tehti seda nüüd, mil meri jääs ja samal ajal on ka lennujaam remondis.

Mille üle Sul praegu, 2021, aastal on hea meel?

Rõõmustab muutus Toompeal. Aga ma loodan, et järgmiste kohalike valimiste ajal leitakse tasakaal ka Kihnus, et tekiks opositsioon ja koalitsioon. Praegu on nii, et ühe osaga rahvast ei arvestata või vähemalt tundub neile, et ei arvestata. Kui mul õnnestus Kihnu vallavanem olla, oli volikogus seis 5:4 ja see oli tore aeg, mõlemad pooled said sõna ja pidid üksteisega arvestama. Aga praegune suhe 8:1, pole kuigi demokraatlik. Minu jaoks on arusaamatu, miks Kihnu õpetajad hoiavad kohalikust poliitika-elust eemale.

Hea oleks, kui iga saare elanik tunneks, et nad on võrdselt esindatud ja nende sõna maksab.

Kas Kihnu on õigel teel?

Võibolla tasuks tagasi vaadata aastasse 2002, mil Kihnu UNESCO-sse esitasime. Taotluses oli toodud kihnu kultuuri säilimise ohtudena massiturism ja kihnu keele kadumine. Esiplaanil olid tollase kultuuriministri Margus Allikmaa pakutud alustegevused, milleks esimesena oli kalapüük, aga ka põllumajandus ja karjapidamine – maaelu ilma loomadeta pole paraku maaelu. Samuti rahvuslik käsitöö.

Kihnu valla aukodanik Anu Raud on öelnud, et kõige parem käsitöö sünnib pere, sõprade ja sugulaste ringis, kus on tegija hing sisse pandud, aga niipea kui hakatakse käsitööd tegema müügiks, siis läheb kvaliteet alla.

Ma kihnu käsitöö kohta ei oska öelda, aga olen palju maailmas ringi käinud ja näinud, et nii on läinud Marokos, Mongoolias, Lõuna-Ameerikas, kus rahvakultuuri esitatakse suurtel staadionidel ilutulestiku valguses ja see on enamasti ersats...

Sul on veel kindlasti toredaid plaane?

Võiks proovida kõik Kihnu aukodanikud korra kokku kutsuda, näiteks Theodor Saare päeval juba tänavu märtsis, kui koroona lubab. Saame arutada, mida keegi Kihnu heaks teha saab.

Olen mõelnud ka, et teha võiks põlisrahvaste murdekeelte alase arutelu ja mõelda, kuidas neid paremini meedias hoida. Oleme Kihnu Instituudi nõukogu teinud Vikerraadiole ettepaneku, murdekeelseid saateid hilisõhtul korraldada ja pühapäeva hommikused kukelaulud koos Kihnu Uudistega taastada.

Aitäh, tervist, jaksu ning rõõmsat meelt!

Anu Saare

Foto: erakogu

Suusatunnis teevad 1.-3 klassi õpilased esimesi katsetusi.

Vahetundides tegevust jätkub, lauatenis on jätkuvalt populaarne.

Elu koolimajas

Viimased kuud on olnud koolis väga muutlikud, kuna ei tea, millal peame olema valmis päevapealt distantsõppele minema ja sellega kaasnevad mured kiirelt lahendama.

Tahan öelda suured tänusõnad õpilastele, õpetajatele ja lapsevanematele, kes on muutustega kiirelt kohanevad, õppinud ja ennast täiendanud, et kõik sujuks ilma suuremate probleemideta. Väga olulist rolli mängivad õppetööd toetavad inimesed, olgu selleks kooli perenaine, kokk või haldusmees.

Detsembri keskel olime Vabariigi Valitsuse korraldusega nädal aega enne koolivaheaega distantsõppel. Seadsime ühiselt endale eesmärgiks sisse töötada tundides osalemisesüsteem, harjuda tehniliste vahendite kasutamise (sisse logimised, info ülesleidmine), õppida kiirelt tehnilisi probleeme lahenda-

ma, õppida videotundide käitumise etiketti, aja planeerimist ja enesedistsipliini.

Ilusti võttis nädala kokku Mattias: „Kodus on lihtsam õppida, aga koolis saab paremini aru.“

Mirjam jälle arvas: „Minu jaoks oli nädal lihtsalt suurepärase! Õppida oli vähe ja tuju oli kohe mitu korda parem ☺“

Õpetajad olid rahul, et said koolimajas töötada – tööine keskkond, tehniline tugi. Eelnev distantsõppega seotud koolitustel osalemine ja harjutamine tuli kasuks. Alates septembrist valmistusime ka koos õpilastega distantsõppeks, aga ilma lapsevanema toeta ei saa 1.-3. klassi õpilased arvutiga veel hakkama. Matemaatika õppimiseks distantsõppel on vaja tugevat süsteemi, et tekiks kinnistamise võimalus.

Lapsevanema roll distantsõppel on väga oluline, õigel ajal ülestõusmine, laua taga

videotunnis osalemine (mitte voodis) nii, et kõik vajalikud õppevahendid oleksid kohe olemas, koduste tööde esitamine tähtaegselt. Igapäevane aktiivne liikumine ja õues viibimine omandavad distantsõppel väga suurt rolli, sest see osa päevast kipub ära jääma. Kuid on väga tähtis, et meel püsiks rõõmus ja säilik õpitahe.

Muret teeb 2.-3. klassi õpilaste ujumistundides osalemine ja poiste tööõpetuse korraldamine, õpetaja Ain tuleb mandrilt. Sel õppeaastal on praamiühenduse tõrgete pärast ära jäänud 4 uju-miskorda ja 3 käsitööpäeva.

Lisaks sellele, et õpilastel jääb osa õppekavast omandamata, peavad alati kiirelt reageerima ja ümberkorraldusi tegema lapsevanemad, õpetajad koolis, bussifirma, ujula ja ujumistreener Pärnus. Laste ujumistunnid oleme edasi lükanud kevadesse,

olen väga tänulik vastutulelikkuse eest Pärnu Raja tänava ujulale ja ujumisõpetaja Arturile.

Tööõpetuse tundide asendamiseks olema planeerinud maikuu lõppu kaks metallitöö päeva, kus saavad osaleda nii poisid kui ka tüdrukud. Kõikidele ettetulevatele probleemidele leiab lahenduse, olgu need natuke paremad või halvemad.

Kurvaks tegi, et aasta üks olulisemaid sündmusi, jõulupidu, tuli ära jätta. Õpetaja Hilma oli lastega nii palju vaeva näinud, kõik õppisid ja harjutasid, viiuliõpetaja Maria oli õpilastega lood selgeks õppinud, lasteaia õpetajad lastega kordi ja kordi kavasisid läbi teinud.

Õnneks mõtlesime ette, ennetasime ja Silver Köster veetis meiega ühe pika päeva koolimajas, lindistatud said kõik lood ning *youtubest* saab vaadata „Kihnu lasteaia ja kooli jõulu kontsertvideo“. Väga ilus kontsert ja seda saab ikka ja jälle uuesti vaadata, nii et positiivne kõik.

Uuel aastal pakkus palju rõõmu lumi ja teadmine, et saame koolis käia. Koroonatõkestamise piirangutest tulenevalt on kolm õuevahetundi, kehalise kasvatusetunnid on võimalusel õues, koolimaja sündmused teeme eraldi 1.-4. klassile ja 5.-9. klassile.

Proovime igati vastutustundlikult käituda, pesta

Kooli ikka rattaga, ka läbi lume.

Kelgumägi on nii suure kasutusega, et nii mõnigi kelk andis alla.

käsi, tuulutada ruume, kanda maski ja hoida distantsi.

Palju elevust tekitasid kehalise kasvatuses suusatunnid. Viimati sai Kihnus suusatada kaks talve tagasi, õpetaja Daniel otsis kooli suusad üles, pühkis tolmu maha ja esimene tund algas sellega, et õpetada, kuidas need suusad üldse suusa-saapa külge saada, kuidas nende pikkade suuskadega püsti saada, kui oled kukkunud.

Eelmistes kehalise kasvatuses tundides peetud lumesõjad olid märksa lõbusamad kui suusatunnid ☺ Koolimaja kelgumägi on nii suure kasutusega, et mägi on lumest tühjaks sõidetud ja nii mõnigi kelk puruks läinud. Õpilasesinduse presidendil Engeli eestvedamisel tehti Vanarahvamaja platsile liuväli, kahjuks ilmataat ei soosinud jälle seda suurt tööd, sest sula hävitas paari päevaga kogu platsi ja uisutada said vaid vähesed.

See eest koolimajas on meie üheksandikud Hetel ja Taimar teinud proovimängu oma loovtööst. Lauamäng „Kihnu mäng“ oli esimesel katsetusel ja tagasiside oli hea, õpilased teevad loovtööjuhendaja õpetaja Õie juhtimisel mängu parandused ja märtsis loodame näha juba valmis tööd.

Õpetaja Erle viis läbi ajaloo mälumängu 5.-9. klassidele, osales neli meeskonda: Porgand, Faat, Tark ja võitjana Kõde koosseisus Marten, Ander, Grete, Mirjam ja Jete.

Olgugi, et meie elu on ebastabiilne ja kunagi ei tea, mis toob homme päev, siis tuleb edasi pusida, leida lahendusi, tunnustada ja tunda rõõmu väikestest asjadest.

Hoiame pöialt, et saame koolimajas õppida ja nautida ühistegevusi.

Jana Ruubel,
direktor

2021. aasta investeringute kav

COVID19 suunab igapäevaseid tegevusi veel mõnda aega ning seetõttu on püritud mitmed tegevused nii hariduse- kui kultuurivallas. Vaksineerimine annab lootust, et olukord lähiajal leeveneb ning sisutegevustega saab edasi minna.

Küll aga on võimalik viia ellu investeringuid ning plaane käesolevaks ning ka järgmisteks aastateks jagub. Volikogu võttis valla 2021. aasta eelarve vastu 21. jaanuaril ning seda väga positiivse noodiga - poolt olid kõik üheksa volikogu liiget. Taolise usaldus on mõjus motivaator edasiminekuks!

Tee-ehitus

2021. aastal teostame Linakülas teekatte remonti ning ehitame mustkatte tuletorni ringile. Nii saab mustkatte ka Noodi ristist Orisselja poole kulgev tee. Ühtlasi teeme korda kruusakarjäärast tuletorni poole kulgeva hüplik teeosa. Tööde raames tellime ka loodusliku kruusa purustamise, mis eelmisel aastal jäi tegemata kruusakarjääri omandiküsimuse tõttu. Nüüd on kruusakarjäär valla oma ja kulud kruusa purustamisele peaks selle võrra olema soodsamad. Kavas on korraldada valla kehvast seisust olevad kruusateed, millest valda korduvalt teada on antud.

Vanarahvamaja plats

Alustame vanarahvamaja platsi korrastamise ettevalmistamisega ning tellime ehitusprojekti spordirajatiste ning vaba aja veetmise taristu korrastamiseks. Loodetavasti saab osa taristust kiiresti rajatud. Ühtlasi on paslik teavitada, et kavas on Kihnu terviseraja ehitamine koostöös Männakäbä maratoni meeskonnaga, kelle siiras soov on pakkuda kihnlastele liikumise mitmekesistamiseks erinevaid võimalusi.

Tänavalgustus

Valmistame ette tänavavalgustuse projekti, mille käigus on kavas rajada Elektri-levi OÜ teeäärsete postide otsa tänavavalgustusvõrk. Projekti eesmärk tuleneb otseselt Vabariigi Valitsuse kinnitatud Liiklusohutusprogrammist aastateks 2020-2023 - muuta jalakäijate liikumine turvalisemaks teede valgustamise abil. Tegeleme projekti ettevalmistamisega ning rahastust loodame leida väikesaarte programmist.

Rahvamaja, koolimaja ja muuseumi ehitus- ja projekteerimistööd

Töösse läheb rahvamaja akende vahetuse ja soojustamise tööd, sest rahvamaja kunagine ehituskvaliteet on allapoole igasugust arvestust. Tööde eesmärk on tagada hoone suurem energiatõhusus ning tagada hoone pikaajaline säilimine.

Koolimajas soojustame hoone vundamendi ning tellime koolimaja sisetööde teostamiseks ehitusprojekti. Koolis soovime ehitada välja garderoobi peale osa õppeklassina ning ehitada nõuainet toa tänase kooli raamatuhoidla asemele.

Ühtlasi on koolilt tulnud soov ehitada osad klassid välja selliselt, et kahe klassi vahelt oleks võimalik vajadusel sein eemaldada ja tekitada avatud ruum. Lisaks

on kavas soetada kaasaegset õppekeskkonda loovaid lahendusi nii digi- kui käelise tegevuse valdkonnas.

Enne suvehooaega ehitame välja muuseumikuuri, mis võimaldab eksponeerida suuri eksponaate ning korraldada ekspositsiooni senisest paremat väljapanekut. Motiiviks on ka kihnlaste ettevõtlusvaimu suurendamine, rohkema arvu tegevuste pakkumine ning seeläbi tööhõive edendamine.

Naeri elamu projekteerimine

Lähme edasi lubadusega ehitada Kihnu oma üürimaja, et tagada inimestele võimalus tulla Kihnu elama. Selleks on kavas Naeri kinnistule ehitada nelja korteriga üürielamu.

Kontseptsioon on lihtne - lühiajaline üürikorter annab inimestele võimaluse elada Kihnus ning läbi selle kogemuse anda võimalus otsustada, kas soovitakse rajada siia oma elukoht. Projekti eesmärk pikaajalises raamis on suurendada peredega püsilanike arvu saarel.

Mobiilne välilava

Paar aastat kestnud arutelu teemal, kuhu rajada Kihnu laululava on viinud otsusele soetada mobiilne 6x8m välilava, mida on võimalik üles seada erinevatesse ürituste toimumise kohtades-

va

Rahvamaja seinakonstruktsioonide avamisel selgus, et senine töö on ehituspraak ning kogu rahvamaja soojustus vajab väljavahetamist. Ka aknaid ei ole maja valmimisest saati hooldatud, mistõttu 20 aastat hiljem vajavad nad väljavahetamist.

se. Järelhaagisele paigutatav lava on lihtne transportida ja piisava suurusega. Kes käis eelmisel suvel Metsatõllu kontserdil Linaküla rannas, teab, millisest lavast jutt käib.

Kiire internet Kihnus

Investeeringute kavas on broneeritud vahendid kiire interneti võrgu väljaehitamise tarbeks. Täna on arendusplaanidest on teada, et osa Linakülast ning Rootsiküla ei ole Elektrilevi OÜ poolt arendatava võrgu osas nõu tasuv. Selle kitsaskohaks on kaugus ELASA baasvõrgust.

Broneeritud vahendid on kavandatud ELASA baasvõrgu ning Elektrilevi OÜ madalpingevõrgu ühenduste rajamiseks. Selle projektiga seoses on õhus palju küsimärke, kuid peame aluliseks, et kiire internet oleks kättesaadav igas külas ning selles suunas oleme läbirääkimisi pidanud erinevate osapooltega.

Tuletorni külastus- ja loodushariduskeskuse arendamine

Kavas on tuletorni kompleksile elu senisest suuremal määral sisse puhuda ning alustame arhitektuurikonkursi korraldamisest - luua pikaajaline vaade, mida järgmistel aastatel välja ehitama hakata. Lõunatipp peab saa-

ma väärilise välise lahenduse ning luua tuleb eelduseks sisuliseks tegevuseks - looduskeskkonna tutvustamiseks ja harimiseks, ettevõtluse edendamiseks.

Sigatsuaru sadama investeeringud

Kavas on süvendada Sigatsuaru sadama faarvaater, paigaldada puuduolev ujukai ning ehitada välja sadama taristut. Viimase all peame silmas teenindushoonet, et sadamas oleks WC kasutamise võimalus, aga ka võimalused suvekohviku käivitamiseks.

Investeeringueraldised

Eelarves on ette nähtud vahendid kinnise roolimajaga merepäästekaatri soetuse toetamiseks.

Samuti on kavandatud vahendid hajaasustuse programmi jätkamiseks ning kodukohanduse toetuse rakendamiseks. Lisaks on kavas sõlmida koostöökokkulepe Eesti Apostlik-Õigeusu Kirikuga, mille raames toetatakse järgmise neljal aastal Kihnu kiriku korrastamist igal aastal vähemalt viie tuhande euroga.

Tööde ring on lai ning palju aega võtab projektide ettevalmistamine ja projekteerimine. Loomulikult jätkame võimaluste otsimist, mis puudutab hooldekodu rajamist, aga selle investeeringu maht on Kihnu valla võimalusi arvestades niivõrd masitaapne ning vajab seetõttu Vabariigi Valitsuse poliitilist otsust. Hooldekodu rajamise vajadust ei ole ära unustatud.

Igal juhul on positiivne noot siinjuures on rahaliste võimaluste olemasolu, sest paljude projektide tarbeks on saadud riiklik sihtfinantseering. Tuleb tõine aasta!

Ingvar Saare,
vallavanem

Kihnu Kooli uus hoolekogu

Aasta alguses kinnitas Kihnu Vallavalitsus Kihnu Kooli hoolekogu, mis tegutseb arvestades Kihnu saare vajadusi ning võimalusi õppe- ja kasvatustöö suunamise ja tingimuste loomise eesmärgil. Hea hoolekogu liikmed tajuvad väljakutset ja võimalusi oma mõtteid laste huvides realiseerida. Üheksa liikmelisse hoolekogusse kuuluvad:

Egon Vohu – kooli pidaja esindaja;

Käthlin Palu - kooli lastevanemate esindaja;

Nele Lanno - kooli lastevanemate esindaja;

Külli Madisoo - kooli lastevanemate esindaja;

Ave Moks - lasteaia lastevanemate esindaja;

Elme Männi - õppenõukogu esindaja, lasteaia õpetaja;

Õie Merimaa - õppenõukogu esindaja, kooli õpetaja;

Anni Mätas - õpilasesinduse esindaja;

Liis Mätas - vilistlaste esindaja.

Hoolekogu esimees on Käthlin Palu ja aseesimees Egon Vohu, kes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel tegutsevad järgmised neli aastat.

Õpilaste huve ühendab õpilasesindus, õpetaja huve õppenõukogu, koolipidaja (Kihnu Vallavalitsus) huve volikogu ja valitsus. Hoolekogus on esindatud erinevate huvigruppide esindajad, seega suudab hoolekogu anda nõu ja teha ettepanekuid, mille kasutamise otsustab ikkagi nõu saaja, olgu selleks direktor,

õpetaja, lapsevanem, õpilasesindus või vallavalitsus.

Hoolekogu võiks ja peaks olema sild kooli ja kogukonna ning erinevate huvigruppide (lapsevanemad, koolipidaja, ettevõtted, MTÜd, meedia) vahel.

Hoolekogu tegutseb direktori ajutrustina, kellega nõu pidades jõutakse tulemusteni (näiteks tegevused vahetajal, ringitegevus koolis, koolituste planeerimine lapsevanematele ja õpetajatele, mänguajade raha kogumine, õpetajate ja õpilaste tunnustamise kriteeriumid vms). Ajutrustis osalemisele aitavad kaasa hoolekogu liikmete erinevad kogemused, näiteks haridustöötajana või lapsevanemana omandatud teiste valdkondade kogemused (ürituste ja heakorratööde korraldamisel või ettevõtluses projektide kirjutamisel vms).

Hoolekogu liikmed näitavad eeskuju, pannes ka ise käed külge korraldamisel, osaledes ringijuhendamise töös, mänguväljaku, piirdeaia vm rajamisel, sh ka lapsevanemate ühistööna; meelelahutusüritustel koolis, sh spordipäeval; kooli kokkutuleku või sünnipäeva korraldamisel, õpilaskonverentsil (hoolekogu liikmed loevad, kuulavad ja tunnustavad).

Aitäh, hoolekogu liikmetele, et olete valmis kaasa mõtlema ja panustama meie laste paremasse haridusse Kihnus!

Jana Ruubel,
direktor

Kihnu vald on noortevaldkonna tunnustussündmuse nominent

Kihnu vald on nomineeritud noortevaldkonna aasta kohalikuks omavalitsuseks. Laureaadid kuulutatakse välja veebruari alguses.

„Tunnustus sütitab: oleme alles noor vald noorsootöös, kuid väga tublid! Mul on tõesti hea meel! See tunnustus läheb eelkäijatele, kes noorsootöö struktuuri Kihnu vallas välja töötasid,“ ütles valla noorsootöötaja Anna Maria Lember.

Tema sõnul arvatakse noorsootöö puhul pigem, et see on lastega noortega mängimine ja neile sündmuste korraldamine.

„Seda muidugi ka, kuid on ka palju nähtamatut tööd, näiteks projektide kirjutamine, et saada rahastusi noorte huvitegevuste, vaba-aja tegevuste jaoks ja valikuvõimaluste rikastamiseks,“ lau-

sus ta. Oluline osa selles töös on arengukavale vastavalt tegevuskava kokkupanemine, huviringide koordineerimine, uuteks võimalusteks lahenduste otsimine. Lisaks arengukava jälgimise peab arvestama ka noorte uute soovidega.

Kihnus saavad noored tegutseda noortetoas KINU, mis kuulub Eesti Avatud Noortekeskuse Ühendusse. „Igavust ei tunne, sest kõik on pidevas muutuses ning projekte tuleb aina juurde ja võimalused ning soovid muudkui muutuvad,“ rääkis Anna Maria.

Noortejuhi sõnul peab Kihnus arvestama ka oma saarelise eripäraga, mis ühest küljest on suur privileeg, kuid teisest küljest piirab valikuvõimalusi. Näiteks ei ole kohapealt võtta koolitatud spetsialiste ning raske on leida huvitegevuseks õpetajaid.

„Noorsootöös on tugevad eesmärgid ja oma töö vilju näeb alles aastate pärast. Siis saab võrrelda, kuhu ja kuidas oleme jõudnud. Praegu ma tunnen, et oleme õigel teel,“ rääkis noortejuht.

Talvel on olnud vaiksemad ning Anna Maria on teinud paberitööd. Kevade lähenedes on plaanis hakata ellu viima tegevuskavas olevaid tegevusi, kus on noortele tegevusi nii lõbusaks ajaviitmiseks kui ka enesearenguks.

Vallavanem Ingvar Saare sõnul püstitas vald noorsootöötaja loomisega eesmärgi, et noorsootöö korraldamine lähtuks eesmärgistatud tegevusest ning seatud oleks pikaajalised sihid, samuti oli oluline vaadata noorsootöö tervikuna, kaasates kõik huvigrupid.

„Seni oli igaüks teinud noorsootööna teinud mingit osa, mis teatud ajal oli väga aktiiv-

ne, aga sellele järgnes madal seis,“ leidis ta. Vallavanema hinnangul on vaja valdkondlikku stabiilsust ning see on tänaseks saavutatud.

„Loomulikult, igapäevaelu seab oma korrektuurid, aga põhieesmärgid on paigas.“ Nii on noorsootöö üks oluline verstapost valdkondliku arengukava (Kihnu valla noorsootöö korralduse mudel 2020-2025) kinnitamine märtsikuu volikogus.

Haridus- ja Teadusministeerium tunnustab igal aastal üleriigiliselt noorsootöö valdkonna parimaid tegijaid, inimesi, ettevõtteid ja organisatsioone, kes on panustanud noorsootöösse, valdkonda edendanud, algatanud uusi tegemisi ja mõjutanud valdkonna arengut kohalikul, maakondlikul või üleriigilisel tasandil.

Kihnu Leht

Kuidas Jüri Ratas kihnu keelt harjutas

Kõik algas sellest, et ühel kenal detsembripäeval saime telefonikõne peaministri büroost ja kuulsime, et Jüri Ratas soovib kihnlasi saabuvate pühade puhul tervitada kihnu keeles.

Kihnu Kultuuri Instituudilt paluti abi teksti kohandamiseks ja tõlkimiseks nii, et see oleks kihnupärane ja poleks liiga keeruline. Paluti saata ka helifail, mille järgi saaks teksti harjutada. Koldõ Külli ja Mõmmina Ly Kihnu koolist kirjutasid tervitusteksti ruttu valmis ja lugesid sisse. Kui Tallinnas salvestis valmis sai ja sellele tagasisidet sooviti, siis tegid usinad õpetajad ka parandusi – et näiteks „ja“ asemel peaks kindlasti olema „ning“ ja et „kenädi“ peaks kõlama nii, et seal on üks „n“, mitte kaks.

Saatsime seda salvestist

Piäministri pühädesoovid kihnlastölö

*Iäd kihnu inimesed!
Kenädi jõulupühäsi kõikölö teitele!
Iäd tervist!
Önnö ning rõõmu kõikö kododössö!*

ikka paar korda edasi ja tagasi, sest peaminister soovis, et tervitus kõlaks hästi ja õigesti. Sarabu Silvi kuulas Jüri Ratase ettelugemist telefoni teel ja soovitas kasutada pehmemat ja laulvamat tooni ning lisada tempot.

Jõulureedeks sai pühadetervitus linti ja see jõudis kihnlasteni Kihnu valla ja Kihnu Kultuuri Instituudi Facebooki lehtedel ning

Vikerraadio kihnukeelsetes uudistes. Mälestuseks toredast koostööst ja innustamiseks Jüri Ratast ka edaspidi kihnu keelega tegelema, saatis Kihnu Kultuuri Instituut peaministrile kingituseks õpiku „Kihnlasõ emäkiel“.

Tundub, et kingitus meeldis saajale. Oma ametiaja viimasel tööpäeval saatis Jüri Ratas omaltpoolt kuldse vapiga tänukirja, kus tänas

kõiki projektis osalenud kihnlasi asjatundliku ja mitmekülgse toetuse eest. Ta kirjutas, et ükski peaminister ega valitsus ei tuleks rahva teenimisega hästi toime ilma avatud ja sihikindla koostööta oma ala asjatundjatega ning soovis kõigile tervist, teotahet ja kordaminekuid ka edaspidiseks!

Koldõ Reet

Kihnu Kultuuriruum valiti Pärnumaa aasta vabaühenduseks

Kihnu Kultuuriruum valiti Pärnumaa aasta vabaühenduseks - sündmus leidis aset juba novembrikuus, aga ka nüüd sellest rääkides tunneb Kihnu Kultuuriruumi juhataja **Võsu Marju** tugevat emotsiooni.

„Sooja tunde tekitas, et meie tegevust märgati – mul tuleb praegu kananahk ihule, kui sellest räägin,“ lausus Marju.

Marju ütles, et nad tundsid Kuraga Mariga rõõmu ainuüksi sellest, et Kihnu Kultuuriruum Pärnumaa vabaühenduste nominentide hulka arvati. „Minu jaoks oli piisav tunnustus see, et keegi märkas meid ja tundsime, et teeme õiget asja – see oli nii tore,“ lausus Marju.

Maakonna erinevatest valdadest saadetud ettepanekute seast valiti välja kümme kandidaati ja nende seast omakorda kolm nominenti, kus lisaks kultuuriruumile olid ka Kihnu Merepääste Selts ja MTÜ Sotsiaalne Kaasatus Pärnu linnast.

Marju läks, rõõm südames ja kõrt seljas, Pärnumaa arenduskeskuse korraldatud üritusele, mis toimus värskelt valminud Koidula muuseumi aias, sest siseruumides enam kokkusaamisi korraldada ei saanud. Kaunile asukohale ja kenasti korraldatud üritusele oli vastukaaluks erakordset jube ilm, vihma kallas kui oavarrest.

Marju sai kohapeal teada, et kultuuriruum on laureaadi seisusest nominendiks tõusnud. „Kui meid siis kolme hulgas tutvustati, löid mul jalad nõrgaks ja klombi kurku, aga see hetk, kui loeti ette võitjana kultuuriruumi nimi, püha jumal, ma mõtlesin, et kukun pikali, ausalt! Mul praegu teeb silma märjaks, minu emotsioon oli üli-

Foto: Silvia Solde

võimas,“ jutustab Marju. Tagantjärele tundub see naljakas, kui ta läbi paduvihma tunnustust vastu võtma komberdas, sest jalad ei kandnud ja ta mõtles, et nüüd murrab ta küll oma kondid ära.

Marju on tänulik Pihlaka Taivile – tema oligi see märkaja, kes kultuuriruumi „üles andis“. Marju kiidab koostööd Taiviga ja leiab, et koostöös ongi võimas jõud, mis edasi viib.

Küsimusele, kas ta ise tunneb, mille eest kultuuriruum just eelmisel aastal parimaks vabaühenduseks valiti, vastab Marju, et teab seda küll. „Metsamaa talu pärimuskeskuseksena töölepanek koroonakatsumuses oli hirmus raske. Kogu eelmine aasta ja suvi olid rasked ja see koroonaloopis veel lisaks kaikkaid kodaratesse. Aga suvi läks hästi ja kokkuvõttes oli kõik hästi ja me oleme rahul.“

Marju sõnul nägi Uue-Matu Mare just seepärast kümme aastat vaeva, et Metsamaa arendus- ja pärimuskeskuseks üles ehitada. „Seda me nüüd Mariga teemegi ja Mare ütles, et just sellisena ta tahtis Metsamaa üle anda ja see oligi tema eesmärk,“ lausus kultuuriruumi juhataja.

Tunnustus andis Marjule-

Parim Pärnumaa vabaühendus

◆ SA Kihnu Kultuuriruumi eesmärk on Kihnu vaimse ja materiaalse kultuuripärandi säilitamine, taastamine ja arendamine võimalikult autentsel kujul. Olulisim on Kihnu kultuuris osalejate ringi laiendamine, eriti noorte sidumine esivanemate keele ja kultuuripärandiga Kihnu ja Manija saarel.

SA Kihnu Kultuuriruum korraldab pärimuslaagreid nii lastele, noortele kui ka täiskasvanutele, korraldab juba aastaid saare üht suurimat festivali Kihnu Mere Pidut ja Kihnu Viulifestivali. SA Kihnu Kultuuriruumi eestvedamisel on saare ühe peamise turismiattraksioonina avatud Kihnu tuletorn.

Käesoleval suvehooajal toimusid kultuuriruumile kuulavas Metsamaa pärimustalus igal laupäeval Kihnu pillilaste kontserdid, et tutvustada saare külastajatele Kihnu pärimuskultuuri. Kogukonna erinevate gruppide hõivatus erinevates tegevustes on väga suur.

Marile jõudu edasi minna ja alles hiljuti arutasid nad, miks nad seda tööd teevad. „See, et meil omal on lapsed ja Kihnu nii hinges ja südames sees,“ põhjendas Marju. „Seepärast on heas mõttes kohutus, et teed kõike Kihnu ja inimeste jaoks ja püüad Kihnule ja oma lastele anda panuse, sest tahaks ikka edasi Kihnus elada. Kui keegi putitab ja pildile toob, annab see märku, et teed õiget asja ja see on hästi tore.“

Marju rõhutab, et tema üksi ei teeks kultuuriruumis ega

Metsamaal midagi, selle taga on meeskond ja ilma nende inimesteta ei toimuks midagi.

Auhinda annab välja Pärnumaa arenduskeskus, kes tunnustab maakonnas tegutsevaid vabaühendusi, mis on olnud kogukonnale tugevaks toeks, ellu kutsunud kohalikke kaasavaid üritusi ning kogukonda abistavaid projekte, hoolib oma liikmetest ja kogukonnast, on koostööd teinud teiste ühendustega ja on teistele innustajaks ja inspiratsiooniks.

Anu Saare

Kihnu aukodanik pälvis Pärnumaa vapimärgi

Kihnlaste mandrilepääsu hingega korraldav ja sellepärast Kihnu aukodanikuks ülenatud **Avo Rahu** sai ka Pärnu maakonna kõrgema autasu Pärnumaa vapimärgi, mida annab välja Pärnumaa omavalitsuste liit.

Järgnev lugu on ajalehest Pärnu Postimees.

Pärnu ühistranspordiskeemi aju

Pärnumaa ühistranspordikeskuse vanemlogistik Avo Rahu korraldab maakonna ühistransporti aastast 2000, kui ta asus tööle maavalitsuse transpordinõunikuna. Enne seda töötas ta aastaid maavalitsuses energeetikainõunikuna.

Rahu oli üks maakonna ühistranspordiuuringute algatajaid, et kujundada ümber kogu maakondlik ühistranspordisüsteem ja luua Pärnumaa ühistranspordikeskus, kus tema vas-

tutusvaldkond hõlmab nii maakondlikku kui maakondade vahelist avalikku bus-siühendust, Pärnumaa väikesaartele laevaliikluse korraldamist, varem ka lennuühendust Kihnuga.

Kihnu ja mandri vahelise ühenduse suurepärase korraldamise eest pälvis Rahu 2014. aastal Kihnu aukodaniku tiitli.

Tänu igapäevasele suhtlusele elanike, kohalike omavalitsuste, maanteeameti, bussijuhtide ja vedajafirmadega on Rahu saavutanud, et kohalik ühistranspordisüsteem on sõitjakeskne, pide-

vas arengus ja vastab muutuvatele oludele.

Targa, tasakaaluka, koostöömeelse ja ettenägeliku spetsialistina on Rahu suutnud tagada kogu Pärnumaa ühistranspordisüsteemi toimimise nii heal kui keerulisel ajal. Ta on aktiivselt kaasa löönud avalikus elus: muutuste ajajärgul Eesti Komitee liikmena ja hiljem üle 15 aasta toonase Tahkuranna vallavolikogu liikmena.

Rahu on olnud Pärnu maakohtu kaasistuja, maanteeameti liinilubade komisjoni ja maakonna liikluskomisjoni liige. **PP**

Tartu rahu – 1

2. veebruar ond päe, kui mõtlõmõ: kudas sai vöemalikuks rahu tegemine sõjas suurõ Venemua ning pisikse Esti vahel 101 aastad tahakohe?

Venemua kindel plaan oli ju kehtestä meite mualgil Lenini juhitud kommonistlik kord. Kudas sai pisi-ke Esti rahvavägi olla tugõvam kui paelu suurõm Vene punavägi?

Enne Vabadussõda oli Vene tsaaririik võitlõn 4 aastad I jõlmasõjas ning sellesama tsaariväe koosseisus kua umbõs 100 000 eestlást. Kõik olid sõjast tūdün ning ette vāsün – venelased ning eestlased. Selles osas tahtmised kat-tusid ning võib olla sellepärast saigid rahulepingu sõlm´mine teoks?

Venelased arvan, et rahuleping sõlmitassõ puari

KIHNU VOLIKOGUS

- ◆ Kinnitati valla 2021. aasta eelarve;
- ◆ Kinnitati valla turismiarenduskava 2020-2025 2021. aasta turundusplaan;

KIHNU VALLAVALITSUSES

- ◆ Kinnitati kruusakarjääri kasutamise kord (võimalik tutvuda valla veebilehel-valdkonnad-kruusakarjäär), loodusliku kruusa müügi hinnaks kehtestati 6 eurot/m³ (käibemaksu ei lisandu);
- ◆ Kooskõlastati kruusamaardla elektri-liitumise asendiplaan;
- ◆ Kuulutati välja lihthange „Pumplate elektrigeneraatorite soetus ja paigaldus II“;
- ◆ Elektrilevi OÜ kasuks seati isiklik kasutusõigus vallale kuuluvale Kihnu kruusamaardla katastriüksusele;
- ◆ Väljastati ehitusluba Õispuu (Rootsi-küla) puurkaevu ehitamiseks;
- ◆ Hiietuka (Lemsi küla) viihallile anti kasutusluba;
- ◆ Kooskõlastati Kaevandu (Lemsi

küla) jagamisplaan, jagamisel tekkivate katastriüksuste koha-aadressid ja siht-totstarbed määrati järgmiselt: Kaevandu, 100% maatulundusmaa ja Rihalusõ, 100% elamumaa;

◆ Kinnitati Kihnu Kooli hoolekogu koosseisus: Egon Vohu- kooli pidaja esindaja, Õie Merimaa – õppenõukogu esindaja, kooli õpetajad, Elme Männi – õppenõukogu esindaja, lasteaija õpetajad, Külli Madissoo – kooli lastevanemate esindaja, Käthlin Palu – kooli lastevanemate esindaja, Nele Lanno – kooli lastevanemate esindaja, Ave Moks – lasteaija lastevanemate esindaja, Liis Mätas-vilistlaste esindaja, Anni Mätas-õpila-sesinduse esindaja;

◆ Priit Riim'ile anti ehitusluba suvema-ja ehitamiseks Noti'le (Linaküla);

◆ Väljastati projekteerimise tingimused Ülase'le (Sääre küla) elamu-võrgu-kuuri projekteerimiseks;

◆ Kooskõlastati Metsamaa peakaitsme suurendamise tööprojekti asendiplaan;

◆ Kihnu Majanduse Osaühingu halla-ta oleva jäätmejaama halduslepingut koos sinna juurde kuuluva tehnika ja ruumidega pikendati kuni 31.12.2021,

kohustusega anda vara Kihnu vallale tagasi uue jäätmejaama haldaja leid-mise konkursi tulemuste kinnitamise otsuses märgitud ajal;

◆ Kinnitati valla 2021. aasta huvihari-duse ja huvitegevuse kava;

◆ Kinnitati Kihnu valla toetusfondi kasutamise korra tingimustele vastav tegevuse „Kihnu Viulifestival 2020 – 10 aastat“ eraldatud toetuse kasutami-se lõpparuanne;

◆ Kuna kadripäeva ei olnud eriolu-korra tõttu võimalik korraldada, nõuti tagasi SA Kihnu Kultuuriruumile üritu-se „Traditsiooniline kadripäev“ läbiviimiseks eraldatud toetus, summas 700 eurot;

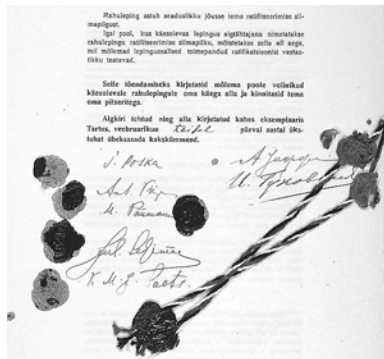
◆ Kinnitati ja muudeti valla 2020. aasta alaeelarved;

◆ Lihthanke „Pumplate reservgeneraa-torite soetus ja paigaldus II“ parimaks pakkujaks kinnitati Osaühing Aircom maksumusega 21 880 eurot;

◆ Elektrilevi OÜ kasuks seati isiklik kasutusõigus vallale kuuluvate Lamendi-Noodimäe ja Tammela-Orisselja tee-le.

KIHNU MUUSEUMIS

01

pääväga ää ning sedäsi nagu nämäd tahtvad. Nad indasid eestläsi tugõvast alla! Samal aal, kui Tartus rahuläbiriäk-mised juba käüsid, ründäs Punaarmee Narvat, et mõju-ta lepingut veneläste kasuks - aga kua vägi ei suudass õnnõks rindest läbi murda.

Esti puõlõ piält juhtis läbi-riäkijäsi Jaan Poska, kelle tarkust ond kiitn kua tämä

vastasõd.

Rahuleping Nõukogodõ Venemuaga kirjutati alla 1920. aasta 2. veebruaril ülese kell 00.45.

Mia kutsu üles muusiumi-lõ tiädä andma, kissi teite sugulastõst käüs Esimeses jõlmasõjas või Vabadussõ-jas. Aiteh nendele, kissi ond sedä juba tein! Mäletäme ning austamõ neid vapra si mehi!

Selle aasta suurõl ulgal rahvast viirusõ pärast muu-siumi küündlöpuna juõma ei sua kutsu, aga ühe piira-tud inimeste arvuga tüetua suamõ ikka tehä: **teesimbä, 2.02 kellä 12** toimub vitraaži tegemine. Osalõda suab 8 inimest – kis ies, sie mies! Elistä 5818 8094, kui olõd uviline!

Noodi Maie

Täiskasvanute pilliõpe jätkub

Elmisel aastal alustasime Metsamaal täiskasvanute pilliõppega. Õpetajad Raido ja Raino oskavad sütitada pillimängu-tahtmist kõigisse huvilistesse. Soovijad saavad õppida nii kitarril kui ka bassi, akordionit, löötsa ja karmoš-kat. Kokku on tundides käinud 17 õpilast. Siiani oleme tei-nud individuaaltunde, kuid edaspidi loodame korraldada ka koosmänge ning külapidusid kohalike pillimeestega.

Pilliõppele lükkas hoo sisse Eesti Rahvakultuuri Kesku-se toetusmeede "Regionaalse kultuuritegevuse toetamine". Aitäh!

Järgmine kohtumine toimub 13. veebruaril, huvilistel palun registreeruda kultuuriruum@kihnu.ee

Kuraga Mari

Mängude nädalavahetus Metsamaa Pärimustalus

19.-20. veebruaril ootame kõiki mängude huvilisi Met-samaale lauamänge mängi-ma. Kui ilmastik lubab, alus-tame reede õhtul ja mängi-me ka kogu laupäeva.

Muusik **Olavi Kõrre**, kes oli kunagi ka Kihnus kooliõpetaja ja on osalenud pillimehe-na erinevatel üritustel, tege-leb väga toreda ja huvitava hobiga.

Olavi suureks kireks lisaks muusikale on lauamängud ja ta tuleb nendega Kihnu, et huvilistega koos mängi-da. Kavas on seda teha kahel päeval ja korralda ka tantsu-klubi, kui viirus lubab.

Mängude tutvustus, mis Olavi kaasa võtab

Catan

See on strateegia mäng avastamisest, kus tuleb eri-nevaid ressursse (savi, pui-tu, vilja, kive, villa) koguda,

et nendest teid, külasid, linnu ehitada. Mängus on ka varga perekond, kes lisab mängule võrtsi. Võidab see, kes kogub esimesena vajamineva punk-tisumma.

Libahundi mäng

Selles mängus minnakse tagasi keskaega, kus liiku-sid ringi kõiksugu kahtlased tegelased ja olevused. Iga mängija saab endale rolli ja peab ka välja mõtlema ame-ti, millega külale kasulik olla. Põnevust lisab mängule ka hämar küünlavalgus ja män-gijate oskus rolli sisse minna. Mõned tegelased peavad olema kavalad, et nad end ei reedaks, sest võita saa-vad kas head või halvad. Jut-tu võib jätkuda päris pikaks ajaks.

Mäng on plaanis reedel, aga huvi korral võib libahundi mängu korrata ka laupäeva õhtul.

Dice forge/täringu jõud

Siin mängus võib osale-da meeskonnas ja veereta-ma peab täringuid, et kogu-da kulda, äiksekive, kuukive ja punkte. See on strateegia-mäng, mida tahetakse veel mängida, kui kord on proo-vitud.

Istanbul

See on lauamäng on juba edasijõudnutele, kes on suu-telised püsima lauamängu juures kauem aega, mõtlema kaasa ja olema valmis oma käiku tegema.

Ollakse kaupmehed ja min-nakse koos oma sellidega käruga türki turule, kus kogu-takse ressursse (vürtse, puu-vilju, kangast ja ka musta turu kaupa), et lõpuks saada ajalik arv rubiine ja mängust võitjana välja tulla. Turul võib kõike ette tulla, peab leppima ja oskama ka kaota-da!

Lisainfo: lauamänge mängi-ma tulles võib võtta kaasa ka oma jooki-sööki, mille pane-me kõrvallauale, sest rasvas-te ja moosiste sõrmedega lauamängu mängida ei tohi. Ka alkohol ja narkootiliste ainete tarbimine ei käi kokku tõeliste lauamänguga.

Huvilistel anda märku Mar-jule telefonil 529 4734 või kir-jutada Facebooki või marju-vesik@gmail.com

Võtke endale üks vabam nädalavahetus ning tulge Metsamaale mängima.

Oodatud on nii õpilased kui ka loomulikult täiskasvanud. Koos saab teha mängupäe-vad väga põnevaks!

Üritus on mõeldud kõigile!

Kohtumiseni Kihnus Metsa-maa Pärimustalus lauamän-gu laua ääres.

**Marju Vesik
Olavi Kõrre**

Veebruarikuu sünnipäevalapsed

1. veebruar

Salme Lilles (Tooma) 70

2. veebruar

Theodor Alas (Kaasiku) 76

5. veebruar

Mihkel Akkermann (Urga) 72

7. veebruar

Elvi Vesik (Kuraga) 82

10. veebruar

Theodor Aav (Noodi) 82

11. veebruar

Marika Kott (Malle) 55

12. veebruar

Helju Kott (Pulli-Uuetoa) 70

15. veebruar

Janek Tõll (Maidla) 50

17. veebruar

Elma Sutt (Selja) 65

18. veebruar

Linda Tamm (Tällemäe) 71

Soja Maidla (Papli) 72

25. veebruar

Lüvi Lamend (Lüviku) 71

Oskar Mätas (Meraste) 70

29. veebruar

Asta Tapp (Are) 65

ALUSTAME JOOGATRENNIDEGA KIHNUS

Õpime kuulama oma keha,
andes seeläbi võimaluse muuta paindlikumaks nii
oma keha kui ka meel.

Alustame Kihnus joogatrennidega.
Trenn toimub kord nädalas rahvamajas:
kas neljapäeviti kell 17.45-18.45 või
pühapäeviti kokkulepitud kellaajal –
see lepitakse igal nädalal kokku.

Oodatud on kõik huvilised:
igast soost ja igast vanusest!

Soovitame liituda Facebookis
avaliku grupiga:
Joogatunnid Kihnus.

Seal liigub info joogatrennide
kohta kõige kiiremini.
Kohtume trennis ja
Facebooki grupis.

Kihnu käsitöö ja meenete kauplus Merebutiik ootab suveks MÜÜJAT

kindel töötasu 4 kuud
töö 5 päeva nädalas, 2 vaba
mõnusad kliendid, palju suhtlemist
Kontakt: Liina Palu, 525 5172
info@kihnurand.ee

Kurase kohvik/baar ja Linaküla rannakämping ootavad suvisesse kollektiivi töökaid inimesi:

Kurase baar/kohvik ootab:

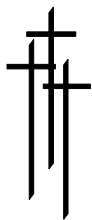
kokkasid
abikokkasid
klienditeenindajaid
koristajat

Kontakt: Teet Koger, 554 5634
kihnu@kihnurand.ee

Linaküla rannakämping ootab:

kokka
abikokka/klienditeenindajat
kämpingu perenaisi
osalise tööajaga abilisi

Kontakt: Liina Palu, 525 5172
info@kihnurand.ee

Lahkunud

MIHKEL LILLES
16.09.1930-12.01.2021